

Zahteve programa LIFE

Splošni pogoji (general conditions – GC – ex CP)

Slovenija

18. junij 2015

Mitja Kaligarič

Splošni pogoji

- **Del A – Pravne in administrativne določbe**

- **Del B – Finančne določbe in poročanje**

Dolžnosti upravičencev

Čl. II.1.1

- Vsi upravičenci so skupno in solidarno odgovorni za izvedbo projekta
- Upravičenci morajo z ustreznimi internimi ukrepi zagotoviti izvedbo projekta
- Zagotoviti je treba, da so vsi računi opremljeni z oznako projekta
- Upravičenci ne delujejo kot podizvajalci ali dobavitelji
- Upravičenci finančno prispevajo k projektu

Upravičenec koordinator

čl.II.1.3

- Sklene pogodbe s pridruženimi upravičenci, v katerih je opisano njihova tehnična in finančna udeležba pri projektu
- Ima pooblastilo za zastopanje vseh upravičencev
- Edini ima stike s Komisijo in Agencijo
- Edini poroča in izdaja zahteve za plačila neposredno Komisiji in Agenciji
- Zagotovi, da vsi partnerji dobijo ustrezen delež sredstev (30 dni po prejemu plačila od Agencije oziroma Komisije)

Pridruženi upravičenci

čl.II.1.2

- Zagotovi upravičencu koordinatorju vso potrebno dokumentacijo za pripravo tehničnih in finančnih poročil – informacije, potrebne za pisanje poročil, finančne izkaze ...
- Obvešča upravičenca koordinatorja o vseh spremembah, ki utegnejo vplivati na izvedbo projekta
- Obveščajo upravičenca koordinatorja o vseh spremembah svojega pravnega, finančnega, organizacijskega ali lastniškega stanja

Podizvajalci

čl. 11.9

- Zagotavljajo zunanjo pomoč upravičencu koordinatorju in pridruženim upravičencem in so za to polno plačani
- Najboljša vrednost za denar
- Ne financirajo projekta
- Javno naročanje za javne upravičence koordinatorje / pridružene upravičence
- Zasebni upravičenci koordinatorji / pridruženi upravičenci: za nakupe nad 130.000 €: odprt razpisni postopek

European
Commission

Sofinancerji

- Finančno prispevajo k projektu
- Niso udeleženi pri izvedbi projektnih dejavnosti
- Projekti, ki jih sofinancira poslovni sektor z namenom prispevati k trajnosti projekta imajo pri ocenjevanju prednost

Poročila o tehnični dejavnosti

čl. II.23

- ➔ Poročila o napredku – vsakih 18 mesece
- ➔ Nova navodila bodo v kratkem na voljo na spletni strani programa LIFE
- ➔ Poročila o napredku (Vmesno), povezana s plačilom:
 - + Izkaz o porabi prejšnjega obroka predplačila
 - + Po potrebi finančno jamstvo
- ➔ Končno tehnično poročilo – s končnim finančnim izkazom, oddano 3 mesece po koncu projekta

Spremembe Sporazuma o donaciji

čl. II.12

- Bistvene spremembe oblike ali vsebine akcij in / ali izdelkov (deliverables).
- Spremembe pravnega statusa upravičenca
- Spremembe partnerske strukture
- Sprememba trajanja projekta
- Spremembe začasnega proračuna (prenos med ali znotraj stroškovnimi kategorijami), ki presegajo 20% skupnih ocenjenih stroškov

Zahtevek za spremembo Sporazuma

čl. II.12

- ➔ Bistvene spremembe skupnih ciljev NE bodo odobrene!
- ➔ Najmanj en mesec pred koncem projekta
- ➔ Smernice: na spletni strani programa LIFE

http://ec.europa.eu/environment/life/toolkit/pmtools/lifeplus/documents/amendment_guidelines2007.doc

Jezik poročil

čl. 1.4.3

Samo v angleščini:

- Poročila o tehnični dejavnosti (strokovno poročilo)
- Zahtevki za izplačilo in finančna poročila

Uradni jeziki EU:

- Tehnični aneksi
- Dodatna dokumentacija

European
Commission

Nismo omenjali...

- Civilnopravna odgovornost
- Nasprotje interesov
- Zamude
- Nedoseganje pričakovanih rezultatov
- Prekinitev projekta
- Zaupnost
- Varovanje podatkov
- Lastništvo in izkoriščanje rezultatov
- Pravo in pristojna sodišča

European
Commission

Finančné doložbe

Izplačilo prispevka EU

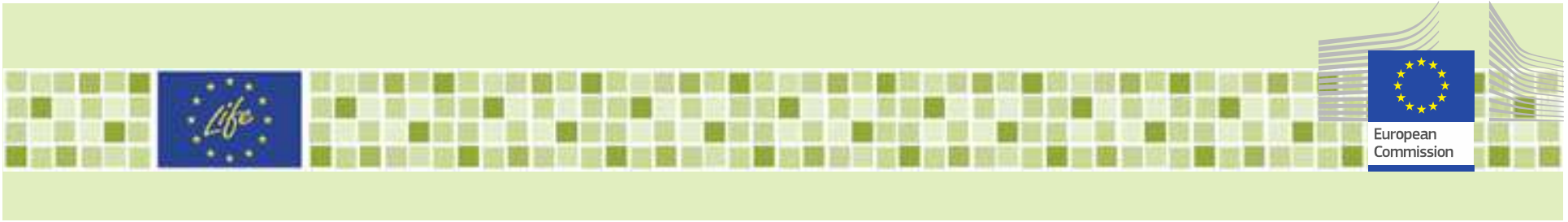
Splošno pravilo - 3 obroki:

čl. 1.4.1

- 1. obrok = 30% najvišje vsote prispevka
- 2. obrok = 40% najvišje vsote prispevka
- Končno plačilo = preostanek (največ 30%)

Majhni projekti s trajanjem ≤ 24 mesecev ali prispevkom Skupnosti ≤ 300.000 €:

- 1. obrok = 70 % najvišje vsote prispevka
- Končno plačilo = preostanek

Izplačilo prispevka EU

čl. 1.4.1

Veliki projekti s trajanjem > 48 mesecev in prispevkom Skupnosti > 4 000 000 €:

- 1. obrok = 30% najvišje vsote prispevka
- 2. / 3. obrok = 20% najvišje vsote prispevka
- Končno plačilo = preostanek (največ 30%)

Naslednji obroki

čl 4.1

- ➔ Ko je bilo porabljenega vsaj 100% 1. obroka + za 2. obrok: predložitev podatkov o revizorju (Čl. II.24.2), če je ob končnem finančnem izkazu zahtevano tudi potrdilo o računovodskem izkazu
- ➔ Plačano, ko Agencija / Komisija odobri:
 - zahtevek za izplačilo
 - poročilo o tehničnem napredku + izkaz o izdatkih

Izplačilo preostanka

čl. 14.1

Ko Agencija / Komisija odobri:

- končno tehnično poročilo
- končni izkaz o izdatkih in prihodku (+ predložene morajo biti kopije treh najvišjih računov in dokazilo o plačilu za vse kategorije razen stroškov dela/potnih stroškov/posrednih stroškov)
- revizijsko poročilo, če je potrebno

Revizija

čl.II.27

- Lahko jo začne Agencija / Komisija med izvedbo projekta ali do 5 let po njegovem zaključku
- Obiski predstavnikov Agencije / Komisije ali zunanjih nadzornikov – vsa finančna dokumentacija mora biti na voljo

Upravičeni neposredni stroški (1)

čl.II.19.2

- Predvideni s proračunom projekta ali odobreni (če je potrebno) s spremembo sporazuma o donaciji
- Neposredno povezani s projektom in potrebni za njegovo izvedbo
- Razumni in v skladu z načeli dobrega finančnega poslovanja
- Skladni z ustrežno davčno in socialno zakonodajo

Upravičeni stroški (2)

čl.II.19.1

- Nastali in zabeleženi v računovodskih evidencah upravičencev med trajanjem projekta (razen stroškov, povezanih z revizijo in izdajo zahtevka za izplačilo preostanka prispevka EU)
- Predvideni v proračunu projekta in odobreni kot potrebni za izvedbo projekta
- Stroški so opredeljivi in preverljivi (zabeleženi v računovodski evidenci)
- So skladni z zahtevami ustrezne davčne in socialne zakonodaje
- So razumni in utemeljeni

Stroški dela (1)

- Se nanašajo na plače zaposlenih (neposredni stroški dela zaposlenih – ne zunanja pomoč)
- Pogodbe o delu – če delo poteka v prostorih upravičenca in pod njegovih nadzorom (časovnice)
- Stroški plač tistih, ki niso dodatno zaposleni: vsota prispevka javne organizacije mora za vsaj 2% presegati plače javnih uslužbencev, ki niso „dodatno“ zaposleni.
- ‘Dodatno’ zaposleni vključujejo zaposlene za določen ali nedoločen čas, ki so posebej napoteni/dodeljeni projektu, ali katerih pogodba o zaposlitvi se je začela sočasno s projektom

čl.II.19.2

European
Commission

Stroški dela (2)

Načela

Dokumentacija

Na osnovi dejanskega časa, namenjenega projektu

Časovnice

Na osnovi dejanske bruto plače + obveznih socialnih prispevkov

Plačilni listi

Pravilo 2%

Primer proračuna:

Stroški dela

Obstoječe osebje 100 €

Dodatno osebje 20 €

Zunanja pomoč 50 €

Oprema 30 €

Skupaj 200 €

Prispevek LIFE = 50%

vendar

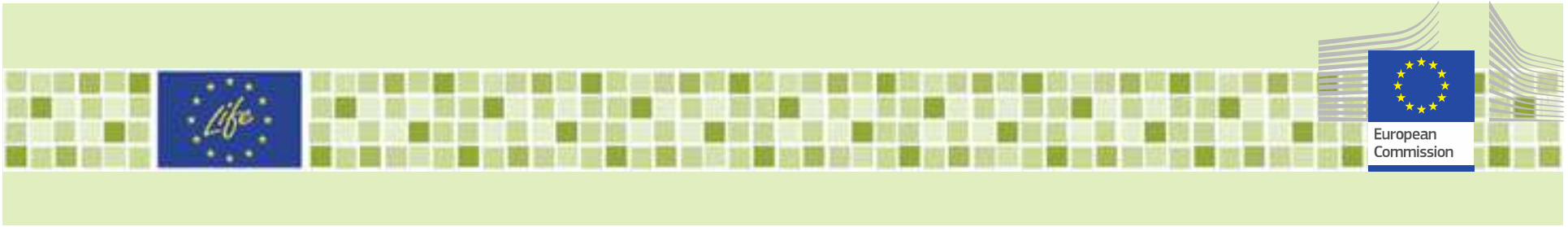
**najnižji lastni
prispevek javnih
upravičencev**

= 100 € + 2 % = 102 €

**Najvišji prispevek LIFE
= 98 €**

Teoretično je prispevek EU 50% - 100 evrov (če zaposleni ne bi bili javni uradniki), prispevek upravičenca pa tudi 100 evrov.

Ampak pri javnih upravičencih, če so plače 100 evrov, 100 evrov lastnega prispevka ni dovolj, mora biti **102 evra**.
Se pravi je lahko najvišji prispevek EU **98 evrov**.

Potni stroški

čl.II.19.2

Načela

Obračunani v skladu z internimi pravili upravičenca →

Dokumentacija

Letalske karte, hotelski računi ...

Vožnje z avtom: na osnovi razdalje in internih pravil

- Stroški zaposlenih (ne zunanjih svetovalcev)
- Ne za vožnjo na delo, od doma.

Stroški zunanje pomoči

čl.II.19.2

Načela

- Upoštevanje pravil javnega naročanja
- Vključuje kratkotrajen najem zemljišč (ki se izteče pred koncem projekta, samo za Life NAT)

Dokumentacija

Natančni računi, ki jih izda podizvajalec, z jasno oznako projekta LIFE in nabavnega naloga oziroma pogodbe

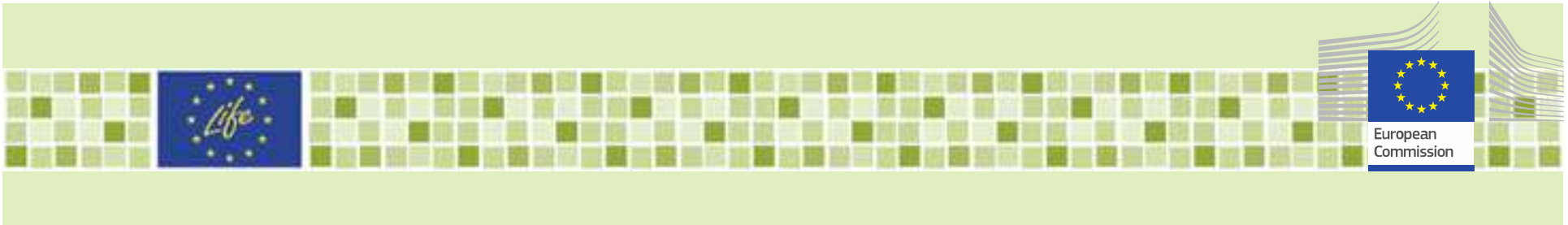
Trajno blago (1)

čl.II.19.2

- ➔ Stroški amortizacije trajnega blaga so upravičeni, če je blago:
 - zavedeno v registru osnovnih sredstev upravičenca
 - obravnavano kot investicijski odhodek
 - kupljeno ali najeto po običajnih tržnih cenah

Stroški amortizacije trajnega blaga, ki ga ima upravičenec že v lasti na začetku projekta, niso upravičeni

Vsak upravičenec mora uporabljati interna računovodska pravila za izračun dejanskih stroškov amortizacije

Trajno blago (2)

čl.II.19.2

- ➔ Najvišji upravičeni stroški amortizacije:
 - Infrastrukturni stroški: 25% skupnih nakupnih stroškov
 - Stroški opreme: 50% skupnih nakupnih stroškov
 - Stroški prototipov: 100% (ne velja za projekta GIE in LIFE NAT)

Trajno blago (3)

čl.II.19.2

- ➔ Izjeme za projekte LIFE NAT
 - Infrastruktura, oprema:
 - 100% za javne ali neprofitne upravičence
 - amortizacija za druge upravičence
 - Nakup zemljišč & dolgoročni najem (najmanj 20 let), čl. 25

Druge stroškovne kategorije

Kategorija

Dokumentacija

- Potrošni material

Običajen pisarniški material
sodi v režijske stroške

Natančni računi

- Drugi stroški

Stroški, potrebni za izvedbo
projekta, ki ne sodijo v druge
kategorije

Natančni računi

- Režijski stroški – posredni stroški

Največ 7% skupnih upravičenih
neposrednih stroškov po posameznem
upravičencu, brez stroškov nakupa
zemljišč

Računi niso potrebni

Neupravičeni stroški (1)

- Stroški v posameznih stroškovnih kategorijah, ki presegajo v proračunu predvidene stroške (prenosi med kategorijami odobreni v skladu s čl. II.22)
- Vračljivi DDV in DDV javnih organov (razen če javni organ predloži uradno potrdilo, da za stroške, povezane s projektom, DDV ni vračljiv)
- Stroški, povezani z dejavnostmi, ki niso predvidene v projektu
- Stroški za trajno blago ali promocijski material, ki ni označen z logotipom LIFE (in logotipom Natura 2000, kjer je to zahtevano)
- Stroški za dejavnosti, ki jih sofinancirajo drugi finančni instrumenti Skupnosti

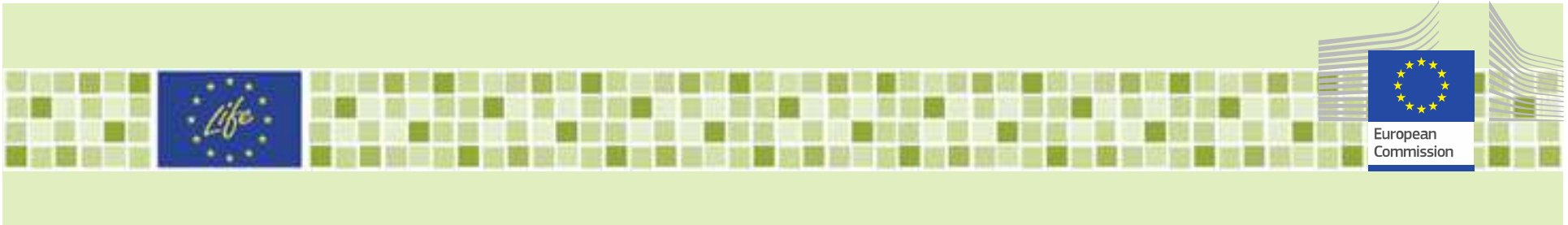
čl. II 19.4

Neupravičeni stroški (2)

čl. II 19.4

- Stroški, za katere upravičenec v času projekta že dobiva podporo Skupnosti za delovanje (v tem primeru ne velja pavšal za režijske stroške)
- Stroški, povezani s katerokoli dejavnostjo, ki velja kot izravnalni (kompenzacijski) ukrep
- Stroški, povezani z načrti upravljanja, delovnimi in drugimi podobnimi načrti, narejenimi ali popravljenimi v okviru projekta LIFE, če načrt ni pravno operativen pred koncem projekta
- Tečajne razlike
- ... seznam s tem še ni izčrpan

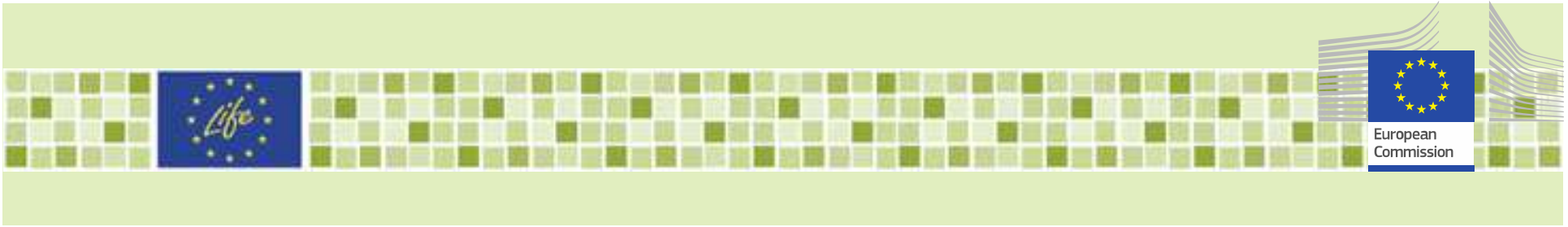

Nekaj opozoril

Vsi upravičenci:

- Morajo prispevati k financiranju stroškov projekta
- Morajo upoštevati pravila razpisa
- Morajo vestno voditi računovodstvo
- Morajo hraniti dokumentacijo za vse stroške in prihodke najmanj 5 let po končnem izplačilu prispevka EU
- Zagotoviti, da so vsi računi opremljeni z jasno oznako projekta in ustrezno oznako analitičnega računovodskega sistema
- Ne smejo biti podizvajalci ali dobavitelji drugim upravičencem (med partnerji se računi ne izdajajo!!)

Kar se da pozorno preberite Splošne pogoje

Komunikacijske dejavnosti in obveščanje o projektu in njegovih rezultatih

Komunikacijska orodja LIFE

1. Spletna stran
2. LIFEnews
3. Tematske brošure
4. Brošura najboljših projektov
5. Zbirka podatkov o projektih
6. Pregled novih projektov
6. Splošen informacijski material
7. Večpredstavni arhiv
8. Komunikacijska podpora projektom

The screenshot shows a webpage with a green sidebar on the left containing a 'LIFE by theme' menu. The main content area is titled 'Soil, land-use & agriculture: Videos' (with 'Videos' circled in red). Below the title, there is a paragraph: 'Many LIFE beneficiaries have produced videos and DVDs to communicate the results of their projects. Below you will find a selection of productions related to soil, land-use and agriculture available online.' Three video thumbnails are displayed, each with a 'View the video >>' link. The first video is 'Habitats-Birds' (LIFE02 NAT/H/008638), the second is 'Integrated (Multi-level inundation) water management system' (LIFE03 ENV/H/000291), and the third is 'ECORICE' (LIFE04 ENV/ES/000184). A right-hand sidebar contains navigation links: 'Introduction', 'LIFE programme publications', 'Projects', 'Best Projects', 'Videos', 'LIFENews features', and 'LIFE project publications'. At the bottom of the right sidebar, there is a box that says: 'For yet more examples of projects funded by the programme, visit the LIFE project database.'

Zakaj obveščati o projektu

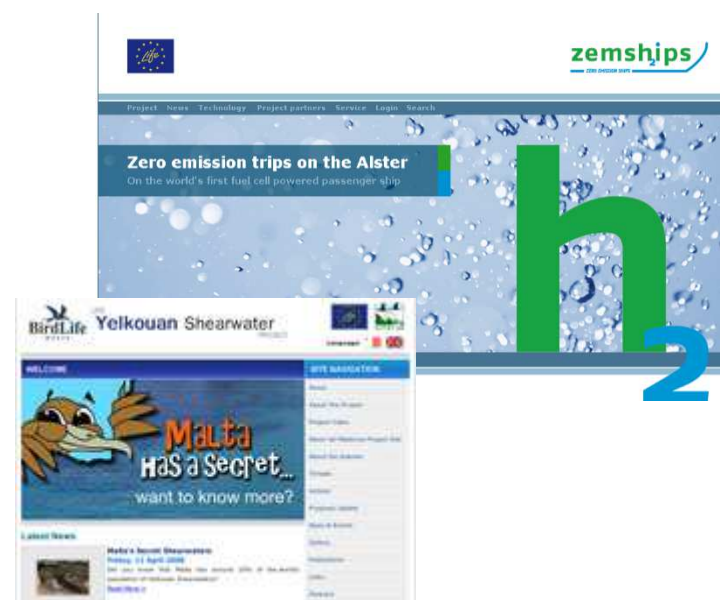
- Boljše sodelovanje deležnikov
- Posredovanje znanja in izkušenj
- Doseganje sinergij z drugimi projekti
- Promocija upravičencev in njihovega izdelka
- Komunikacijske dejavnosti so obvezne

Spletna stran

čl. 13.4

- ➔ Ustvarite novo ali uporabite obstoječo spletno stran
 - narejena mora biti najmanj 6 mesecev po začetku projekta in delovati še najmanj 5 let po njegovem koncu
 - mora biti redno posodabljana
- ➔ Obveščajte o dejavnostih, napredku in rezultatih projekta
- ➔ Spletni naslov mora biti označen v poročilih

European
Commission

Logotip LIFE

čl. 11.7

- Mora biti **prisoten na vseh dokumentih, izdelkih, medijih in trajnem blagu**
- Projekti LIFE Narava mora uporabljati tudi logotip Nature 2000
- Vendar
 - Logotip LIFE se ne sme uporabljati kot certificiranega oznaka kakovosti ali znaka za okolje
 - Raba logotipa LIFE je omejena na dejavnosti razširjanja informacij

Pozor: stroški izdelkov, ki niso opremljeni z logotipom, veljajo za neupravičene

European
Commission

Oglasne deske LIFE

Postavite in vzdržujte oglasne deske z opisom projekta

- so na vidnih mestih
- imajo logotip LIFE
- upravičenec koordinator
- vsi pridruženi upravičenci

čl. 11.7

Poročilo za širšo javnost (Layman's report)

Pogodbena obveznost:

- V elektronski in papirnati obliki
- Za predstavitev projekta, njegovih ciljev, dejavnosti in rezultatov
- Namenjen odločevalcem in splošni javnosti
- 5-10 strani
- V angleščini in jeziku upravičenca

Uporablajte komunikacijsko enoto

Pošljite:

- Novice o vašem projektu
- Srečanja in dogodke
- Prejete nagrade in podobno

Izdelki (v elektronski obliki):

- Fotografije (opis, avtor)
- DVDji
- Priročniki in priporočila
- Časopisni izrezki in podobno

Komunikacijski načrt After-LIFE

Pogodbena obveznost:

- kot ločeno poglavje končnega poročila
- na papirju in v elektronski obliki
- predstavi načrte za razširjanje informacij o projektu po njegovem zaključku
- v jeziku upravičenca in lahko tudi v angleščini

Pozor: projekti LIFE Narava morajo imeti naravovarstveni načrt After-LIFE

Drugi zahtevki

- Dejavnosti mreženja
- Ponovljivost
- Tržno zanimivi prototipi in drugi rezultati projekta
- Vpliv na izvajanje in uveljavljanje politik in zakonodaj EU
- Okoljski, družbeni in gospodarski vpliv – načelo trajnosti

Hvala za pozornost!

<http://ec.europa.eu/environment/life/index.htm>